

ГАЙДУЦЬКИЙ

Іван Павлович

Ivan.gaid@gmail.com

УДК 339.727

СИСТЕМА ГЛОБАЛЬНОГО ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ФІНАНСУВАННЯ
СТАЛОГО НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВОГО РОЗВИТКУTHE SYSTEM OF CENTRALIZED GLOBAL FINANCING OF SUSTAINABLE
LOW-CARBON DEVELOPMENT

к.е.н., н.с., науково-
дослідна лабораторія
менеджменту ФММ
НТУУ "КПІ"

У статті розкрито обмеженість можливостей Зеленого кліматичного фонду у фінансуванні антивуглецевих заходів, які закладені в його статутних положеннях та обґрунтовано необхідність створення для цього системи централізованого фінансування глобального антивуглецевого фонду.

Доведено, що шляхом застосування спеціальних мотиваційних механізмів через фінансові ресурси глобального антивуглецевого фонду до фінансування антивуглецевих заходів можуть бути залучені великі обсяги приватних капіталів. Наукова новизна статті – розроблено системи визначення принципів, пріоритетів і механізмів глобального централізованого фінансування антивуглецевих заходів з глобального антивуглецевого та інших міжнародних екологічних фондів. Практичне значення статті – запропоновані механізми та інструменти мотивації залучення до фінансування антивуглецевих заходів великих обсягів приватного капіталу. Зазначені розробки можуть бути корисні також для Зеленого кліматичного та Глобального екологічного фондів.

В статье раскрыто ограниченность возможностей Зеленого климатического фонда в финансировании антиуглеродных мероприятий, которые заложены в его уставных положениях и обоснована необходимость создания для этого системы централизованного финансирования глобального антиуглеродного фонда. Доказано, что путем применения специальных мотивационных механизмов через финансовые ресурсы глобального антиуглеродного фонда для финансирования антиуглеродных мероприятий могут быть привлечены большие объемы частных капиталов. Научная новизна статьи - разработаны системы определения принципов, приоритетов и механизмов глобального централизованного финансирования антиуглеродных мероприятий из глобального антиуглеродного и других международных экологических фондов. Практическое значение статьи - предложенные механизмы и инструменты мотивации привлечения к финансированию антиуглеродных мероприятий больших объемов частного капитала. Указанные разработки могут быть полезны также для Зеленого климатического и Глобального экологического фондов.

The article reveals the limited capacity of Green Climate Fund to fund anti-carbon measures inherent in its statutory provisions and the necessity of creating for this purpose the system of centralized funding for global anti-carbon fund. Proved that by applying the special incentive mechanisms though the financial resources of the global anti-carbon fund to finance anti-carbon measures can be attracted large amounts of private capital. For the first time the article proposes a developed system for determining the principles, priorities and funding mechanisms for global centralized anti-carbon measures from global anti-carbon and other international environmental funds. The practical significance of the article - the mechanisms and instruments of anti-carbon finance activities of large amounts of private capital. These developments can also be useful for the Green Climate and Global Environment Facility.

Ключові слова: сталий низьковуглецевий розвиток; зелений кліматичний фонд; глобальний антивуглецевий фонд

Ключевые слова: устойчивое низкоуглеродистое развитие; зеленый климатический фонд; глобальный антиуглеродный фонд

Keywords: sustainable low-carbon development; green climate fund; global anti-carbon fund

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Дослідження показують, що створення міжнародних екологічних фондів і навіть їх наповнення коштами, ще не гарантує ефективного впливу цих фондів на економічну ситуацію в світі. Багато залежить від ефективності політики і

організації фінансування проектів сталого низьковуглецевого розвитку за рахунок цих фондів. Безсистемність, незкоординованість, дублювання і неузгодженість можуть призвести до розпорошення коштів та неотримання ефективності. Водночас, ефективна організація фінансування має опиратись на

відповідні обґрунтовані принципи, мати оптимальні пріоритети, ефективні механізми, процедури та інструменти. Все це має бути відпрацьовано в системі глобального централізованого фінансування сталого низьковуглецевого розвитку і закріплено в статутних положеннях Глобального антивуглецевого (чи Зеленого кліматичного) фонду. Зазначене визначає актуальність статті, присвяченої цій актуальній проблемі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Питання проектного фінансування екологічних заходів найбільш системно викладені в нормативних актах спеціалізованих екологічних фондів [1; 2; 3; 4; 5]. Особливої уваги заслуговують напрацювання в цій сфері Французького екологічного фонду [6].

Серед науковців значну увагу дослідженню питань фінансування екологічних заходів приділяють: Герасимчук І. [7], Длуголески Е. [8], Ілюмжінова І. [9], Лафельд С. [8], Левандівський О. [10], Полонська Ю. [11], Шорна А. [9] та інші.

Однак питання організації глобального централізованого фінансування екологічних чи антивуглецевих заходів з міжнародних фондів на зразок Зелений кліматичний чи Глобальний антивуглецевий фонд ще не досліджені. Тим більше не сформульовані принципи і пріоритети такого фінансування та мотиваційних механізмів залучення приватних капіталів.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою статті є розробка системи глобального централізованого фінансування сталого низьковуглецевого розвитку з глобального антивуглецевого фонду та інших міжнародних екологічних фондів, яка вимагає принципи і пріоритети, механізми і проекти поєднання суспільних і бізнесових, глобальних і національних інтересів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Створений в 2011 р. Зелений кліматичний фонд (ЗКФ) під егідою Рамкової конвенції про зміну клімату при ООН (РКЗК ООН) має дуже обмежені можливості. До 2020 р. накопичена сума фонду має сягати 100 млрд дол., що в 10 разів менше щорічної потреби в коштах для фінансування антивуглецевих заходів згідно кліматичної стратегії РКЗК ООН [12; 13]. Станом на 2014 р. Фондом накопичено всього 9 млрд дол. Отже, не дивлячись на високий статус Зеленого кліматичного фонду, його фінансовий потенціал дуже слабкий. Головний недолік в тому, що фонд не має стабільної, обов'язкової і системної основи доходів, як наслідок фінансування антивуглецевих заходів з цього фонду безсистемне, вибіркове і теж дуже обмежене. В такій концепції Зелений кліматичний, як і Глобальний екологічний фонд (створений ще у 1991 р.) не може забезпечити достатнього фінансування заходів зі впровадження в життя глобальної антивуглецевої політики [14; 15]. А головне, що кошти з цих фондів використовуються так само безсистемно, як і надходять. Стає очевидно, що для цих цілей потрібен спеціальний Глобальний антивуглецевий фонд, який би функціонував на

засадах все загальності і обов'язковості формування доходів (на фіскальних засадах), а також централізованості та системності фінансування антивуглецевих заходів.

Важливе значення для ефективного використання коштів глобального антивуглецевого фонду для сталого низьковуглецевого розвитку має впровадження принципів глобального централізованого фінансування. Ці принципи мають відповідати цілям глобальної антивуглецевої політики і завданням сталого низьковуглецевого розвитку. При опрацюванні цих принципів слід виходити з наступних важливих положень.

Так екологічна та економічна ефективність використання коштів глобального антивуглецевого фонду передбачає спрямування коштів у ті країни, сектори і проекти, де їх інвестування дасть найвищу і найшвидшу антивуглецеву віддачу. З цією метою фонд має вести постійне вивчення (дослідження) шляхів найбільш ефективного вкладення коштів. Звідси очевидно, фінансування може не обов'язково бути адекватним обсягам платежів, здійснених країнами в Глобальний антивуглецевий фонд. Але при цьому має дотримуватись оптимальна збалансованість фінансування антивуглецевих проектів країнам з урахуванням отриманих від них податкових надходжень та передбачених їм екологічних та антивуглецевих ефектів. Тобто при рівних показниках ефективності фінансування отримують насамперед країни, які більше сплатили платежів до фонду і можуть дати для світової чи регіональної спільноти країн найбільш екологічний ефект від вкладених коштів.

Водночас фінансування має здійснюватись насамперед по проектах, які забезпечують не просто обмеження, а радикальне скорочення викидів вуглецю. У цьому контексті більш пріоритетним є фінансування розвитку безвуглецевої енергетики. При цьому, фінансуються насамперед проекти, які вирішують проблему енергоконверсії з орієнтацією на перспективу самофінансування. Наприклад податок з викидів вуглецю приватними автомобілями має направлятись не на сприяння придбання електромобілів, а на створення інфраструктури безвуглецевого енергопостачання.

Важливе значення має реалізація мотиваційної ролі фонду у інвестуванні проектів сталого низьковуглецевого розвитку. Вона полягає в тому, щоб максимально зацікавити (змотивувати) приватний капітал, інвестувати в проекти енергоконверсії і досягнення таким чином мультиплікаційного ефекту нарощування інвестицій. При цьому слід враховувати соціальну спрямованість коштів, зокрема врахування при опрацюванні інвестиційних проектів можливості компенсації втрачених та створення нових робочих місць.

Таким чином, до основних принципів фінансування антикризових заходів можна віднести: 1) дотримання екологічної та економічної ефективності; 2) оптимальна збалансованість надходжень коштів та фінансування по країнах; 3) екологічна та економічна стратегічність; 4) мотиваційна роль; 5) соціальна спрямованість.

Крім принципів фінансування антивуглецевих заходів, важливе значення має визначення і дотримання пріоритетів при виборі конкретних проектів.

У фінансуванні розвитку безвуглецевої (сонячна, вітрова, водна) енергетики пріоритет слід надавати ТНК, які володіють великими фінансовими, інноваційними, менеджерськими та іншими можливостями для реалізації великих транснаціональних інноваційних проектів. Це ж стосується також і фінансування науково-дослідних розробок (НДДКР) та створення індустрії для виробництва потужностей безвуглецевої енергетики.

Галузева і країнова структура фінансування проектів має враховувати з одного боку екологічну та економічну ефективність та перспективність розвитку безвуглецевої енергетики, а з другого – зайнятість робочої сили, яка вивільняється внаслідок радикальної енергоконверсії, в тому числі з урахуванням міжкрайнового використання енергії.

Державне фінансування проектів енергоконверсії в секторах економіки доцільне лише для соціальної сфери. Пріоритет у фінансуванні цих проектів надається насамперед малому та середньому бізнесу, зорієнтованому на енергоконверсію і на створення нових робочих місць. При цьому слід враховувати «першість прояву негативної дії» викидів, який означає надання першості у фінансуванні густонаселеним країнам і регіонам. Фінансування цих проектів в сфері приватного бізнесу залишається за приватним капіталом.

Свої особливості є у пріоритетах і підходах до використання різних механізмів стимулювання, які стосуються взаємин фонду з секторами економіки. Зокрема:

- для ТНК – стимулом до енергоконверсії має слугувати сама сплата податку і можливість його зменшення шляхом скорочення викидів вуглецю;
- для соціальної сфери – таким стимулом має слугувати співфінансування енергоконверсії або підтримка кредитування;
- для розвитку безвуглецевої енергетики – співфінансування, кредитна, тарифна та інша підтримка;
- для малого бізнесу – співфінансування фонду – кредитна, тарифна та інша підтримка;
- для ТНК, великого бізнесу у НДДКР – співфінансування фонду, особливо для найменш розвинених країн.

Однак пріоритети сприяння з боку фонду окремим країнам слід розглядати в залежності від взаємозв'язку динаміки розвитку економіки (росту ВВП) та динаміки скорочення викидів. Зокрема, найбільше фінансове сприяння має надаватись країнам, де викиди зростають швидше за зростання ВВП. Найбільше адміністративне сприяння має надаватись країнам, де викиди скорочуються, а ВВП зростає.

Видаткова частина бюджету фонду має три аспекти структурування: 1) за країнами; 2) за основними (пріоритетними) напрямками енергоконверсії; 3) нерозподільчі витрати (на управління фондом та його діяльність). Розподіл

коштів фонду за країнами здійснюється за базовими платежами, скоректованими на загальні і проектні поправки. Базовий річний платіж для країни визначається на рівні сплачених нею податків у фонд за мінусом частки (у %) неподільної частини витрат. Загальні для країни поправки визначаються з урахуванням позиції країни у рейтингах: за ефективністю можливих заходів зі зниження викидів з врахуванням економічних, соціальних, екологічних чинників тощо; за екологічною ризиковістю (катастрофічністю) ситуації з врахуванням рівня техногенного, парникового та іншого шкідливого навантаження на жителів; за гостротою соціальних проблем з урахуванням рівня безробіття, бідності, доходів населення тощо. Проектні поправки визначають для конкретних проектів після їх розгляду і оцінки.

Визначені для країни платежі поділяються за напрямками інвестування енергоконверсії за визначеними пріоритетами і загальними критеріями (нормами) розподілу коштів. Об'єктами фінансування є конкретні проекти енергоконверсії, які можуть бути галузевими, секторальними, територіальними, комунальними, підприємницькими та окремих домогосподарств. Отримувачами фінансування можуть бути державні, комунальні та приватні структури, проекти яких відібрані як пріоритетні для фінансування.

Фінансування проектів Фондом може здійснюватись на таких умовах: 1) співфінансування фіксованих тарифів і надбавок на електроенергію вироблену з ВДЕ за схемою 30х70% і 50х50%; 2) співінвестування проектів за схемою 30х70; 50х50; 3) компенсація відсоткових ставок за кредитами в розмірі 50% і 100%; 4) надання гарантій банкам при кредитуванні придбання обладнання, під заставу; 5) безкоштовна передача проектно-кошторисної документації; 6) безкоштовна передача новітніх технологій; 7) здійснення моніторингу процесу інвестування.

Основні механізми співфінансування за участю фонду в забезпеченні сталого низьковуглецевого розвитку можливі за схемами:

- 1+1+1 – фонд + держава + приватний капітал;
- 1+1+1 – фонд + місцева влада + приватний капітал;
- 1+1+1 – фонд + держава + місцева влада;
- 1+1 – фонд + держава;
- 1+1 – фонд + приватний капітал;
- 1+1 – фонд + місцева влада.

На проекти схвалені фондом поширюються всі пільги і преференції, які діють за національним законодавством (тарифних, фіскальних, бюджетних, адміністративних) та за міжнародними нормами і договорами.

З метою максимального ефективного використання коштів фонду важливим є використання таких механізмів, які забезпечують найбільший мультиплікаційний ефект в нарощуванні інвестиційного потенціалу фонду. З цією метою автором розроблено один із сценаріїв поєднання різних механізмів фінансової підтримки фондом інвестиційних ініціатив приватного капіталу (табл. 1)

За цим сценарієм, який розроблений на основі певних припущень в розподілі коштів, виходячи з досвіду кіотських механізмів, мультиплікаційний ефект нарощування інвестицій доведений до чотирьох. Тобто загальна сума інвестицій, які можуть бути залучені в енергоконверсію за рік збільшуються проти коштів, безпосередньо вкладених фондом в 4

рази. В різні роки в різних регіонах світу можуть складатись різні схеми розподілу коштів фонду на основі заявок урядів країн і приватних компаній. Однак розрахунки показують, що завдяки раціональному розподілу коштів фонду загальні обсяги інвестицій можна легко збільшити в 2-3 рази.

Таблиця 1

Мультиплікація транснаціональних інвестицій в сталий низьковуглецевий розвиток завдяки використанню механізмів Глобального антивуглецевого фонду, в млрд дол. [розроблено автором]

Механізми залучення коштів	Припущення щодо розподілу коштів Фонду	Кошти приватного капіталу	Разом
1. Компенсація відсотків за кредитами (в середньому 4% річних)			
• половини відсотків за середньостроковими кредитами (на 10 років)	100	500	600
• всі відсотки за довгостроковими кредитами (на 20 років)	100	125	225
2. Співінвестування проектів в частині їх вартості			
• 30%	150	350	500
• 50%	50	50	100
3. Співфінансування фіксованих тарифів і надбавок в частині:			
• 30%	150	350	500
• 50%	50	50	100
4. Надання гарантії за кредитами на придбання обладнання під його заставу	56	56	112
5. Безкоштовна передача інноваційних технологій	30	270	300
6. Безкоштовна передача проектно-кошторисної документації	30	270	300
Всього	716	2021	2734

З таблиці 1 видно, що найбільш мультиплікаційним механізмом є компенсація половини відсотків за середньостроковими кредитами, виданими на 10 років на цілі енергоконверсії, яка забезпечує шестикратне збільшення суми капіталу. Безперечно, це насамперед вигідно фонду. Наприклад тим, що приватна компанія (ТНК) спочатку бере банківський кредит та інвестує його, а фонд сплачує відсотки постфактум, протягом періоду окупності, коли об'єкт уже працює на економіку. Однак це вигідно і приватному капіталу, адже частка фонду у кінцевій вартості проекту (зі сплаченими відсотками за кредити) становить майже 17%. При цьому отриманий ТНК банківський кредит інвестується разово – протягом 1-2 років, а фонд сплачує половину кредитних відсотків – всі 10 років періоду окупності проекту.

Менш вигідні для Фонду механізми компенсації всіх відсотків за довгостроковими кредитами, оскільки частка фонду тут зростає з 17% до 44% кінцевої вартості проекту. Однак фонд може піти на таку підтримку насамперед щодо капіталомістких об'єктів безвуглецевої енергетики з тривалим періодом окупності та високим ступенем інноваційності. І знову ж вигода фонду в такій підтримці в тому, що ТНК спочатку (як би авансом) бере кредит у банку, інвестує його в проект, а потім постфактум протягом періоду окупності отримує від фонду компенсацію відсоткових ставок за отримані

кредити. Для ТНК цей механізм вигідний насамперед високою часткою участі фонду у співінвестуванні.

Схожа ситуація із застосуванням механізмів прямого співінвестування. В обох механізмах частка Фонду у співінвестуванні досить висока – 30 і 50%. Безперечно, це вигідно приватним компаніям, ще й тим, що співінвестування фонду відкривається з самого початку роботи над проектом за узгодженою між сторонами процедурою. Вигода фонду полягає в тому, що до проекту долучається приватний капітал, відповідно в обсягах 70 і 50%. Звичайно, Фонд такі механізми має пропонувати для дуже радикальних та високо інноваційних в екологічному відношенні проектів, з тривалим періодом окупності і певними ризиками.

Механізми співфінансування Фондом фіксованих тарифів та надбавок на електроенергію з ВДЕ зумовлені насамперед їх високою актуальністю і ефективністю. Ці механізми особливо важливі для уже діючих сонячних та вітряних електростанцій, які ще не вийшли на конкурентний режим. В даному випадку співфінансування можливе як з державною чи місцевою владою, так і з приватним капіталом (ТНК). Але ці механізми теж досить динамічні, як в часі, так і на території. Частка співфінансування Фонду може бути різною за країнами і в часі.

Зазначені механізми широко використовуються на національному рівні. Однак там вони дуже часто використовуються всупереч здоровій конкурентній

поведінці, що призводить до дискредитації та структурних перекосів, таких як протекціонізм та демпінгування з боку окремих країн. На відміну від національного рівня використання цих механізмів Фонд може істотно обмежити їх використання на шкоду здорової конкуренції та не допустити негативних деструктивних перекосів. Тобто Фонд може забезпечити максимально позитивне використання цих механізмів унеможливити їх негатив і деструктивні прояви.

Важливе значення для забезпечення високоєфективного використання коштів Фонду має раціональний вибір і поєднання різних механізмів фінансової підтримки інвестиційних ініціатив приватного капіталу. Тут теж є свої пріоритети і застереження стосовно основних типів інвестиційних проектів з енергоконверсії. Так, для створення

потужностей з сонячної та вітрової енергетики, які забезпечують найбільш радикальне розв'язання проблеми енергоконверсії на безвуглецевій основі можуть бути прийняті всі можливі механізми, на яких може бути досягнута домовленість з приватним капіталом щодо співпраці (табл. 2) Що стосується створення потужностей малих і мінігідро- та геотермальних станцій, а також біоенергетики (спалювання біомаси і біогазу) тут участь фонду у співфінансуванні фіксованих надбавок і тарифів не доцільна, оскільки електроенергія з их ВДЕ значно дешевша, ніж з сонячної та вітрової енергетики. Аналогічно співінвестування фонду до половини вартості проектів з енергоконверсії у сфері економіки, крім житлово-комунального господарства (ЖКГ) для споживачів соціальної та бюджетної сфери, теж недоцільне.

Таблиця 2

Матриця пріоритетів застосування механізмів фінансової підтримки Глобальним антивуглецевим фондом для різних типів проектів [розроблено автором]

Основні типи проектів енергоконверсії (створення низьковуглецевих потужностей)	Механізми підтримки								
	Компенсація відсотків за кредитами		Співінвестування проектів		Співфінансування фіксованих тарифів і надбавок		Гарантії за кредитами на обладнання	Передача технологій	Передача проектної документації
	50%	100%	30%	50%	30%	50%			
1. Сонячної енергетики	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2. Вітрової енергетики	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3. Малих і міні гідро- та геотермальних станцій	+	+	+	+			+	+	+
4. Біоенергетики (для найменш розвинених країн)	+	+	+	+			+	+	+
5. У ЖКГ (для споживачів бюджетної сфери)	+	+	+	+			+	+	+
6. У ЖКГ (для малого бізнесу)	+	+	+				+	+	+
7. У міському господарстві	+	+	+				+	+	+
8. На громадському транспорті (для малого бізнесу)	+	+	+				+	+	+
9. У місцевих переробних галузях (для малого бізнесу)	+	+					+	+	+
10. У сфері споживчого обслуговування (для малого бізнесу)	+	+					+	+	+

В інших секторах економіки співфінансування Фонду в частині 30% вартості проектів з інвестування енергоконверсії доцільно обмежити лише для малого бізнесу. У секторах міського господарства,

громадського транспорту, сфери обслуговування споживачів участь фонду може бути обмежена компенсацією відсоткових ставок за кредитами для малого бізнесу, та для муніципальних підприємств у

найменш розвинених країнах. Водночас для всіх типових проектів доцільна участь Фонду у наданні гарантії за кредитами (під контролем Фонду), придбанні і безплатній передачі інноваційних технологій та проектно-кошторисної документації, оскільки ці витрати, як правило, не перевищують 10% вартості проектів, або високий рівень гарантії ліквідності гарантії (наприклад за кредитами на придбання обладнання).

Зазначені в таблиці 1 механізми у свою чергу можуть диференціюватись за регіонами і видами проектів з енергоконверсії. З цією метою континенти планети доцільно умовно поділити на пояси, залежно від сприятливості розвитку та ефективності тих чи інших типових проектів енергоконверсії. Наприклад Північна Європа є дуже сприятливою для розвитку морської, вітрової енергетики, реальні технічні та економічні потужності якої, за оцінками експертів, у 5-6 разів перевищують потреби регіону в електроенергії. На Півдні Європи навпаки можуть бути успішно реалізовані проекти розвитку сонячної енергетики, де вартість 1 кВт сонячної енергії уже зрівнялось з енергією, отриманою з теплових електростанцій на вуглецевих енергоносіях. Це ж стосується Північної Африки, Малої Азії, Аравійського півострова, Австралії. Регіон Центральної Африки, Південної і Південно-Східної Азії, а також Океанії тривалий час ще буде змушений використовувати біоенергетику (споживання біомаси і біогазу), енергія якої тут найдешевша, а ресурси – безмежні. До речі, цей сектор енергетики є досить трудомістким, що має велике значення для густонаселених країн регіону, з низьким рівнем зайнятості та заробітних плат.

Важливе соціальне значення мотивації енергоконверсії в тих секторах економіки, де середній і малий бізнес, а також домогосподарства. Адже це може суттєво сприяти підвищенню зайнятості та доходів населення, а також скорочення (економії) витрат в домашніх господарствах. Тому механізми фондової підтримки доцільно диференціювати як за типами проектів енергоконверсії, так і за видами бізнесів, які доцільно залучити в цю сферу. При цьому треба виходити з наступних постулатів.

➤ Головним завданням щодо залучення ТНК є мультиплікація капіталу, а отже використання тих механізмів фондової підтримки, які це найкраще забезпечують.

➤ Головне завдання для залучення середнього бізнесу – теж втягування його капіталу та сприяння йому в участі в проектах.

➤ Для малого бізнесу головне завдання механізмів фондової підтримки також співфінансування та гарантування включення в ринок електроенергії.

➤ Для домашніх господарств головне завдання механізмів фондової підтримки – максимальний охват суб'єктів господарської діяльності у малих секторах економіки, особливо у житлово-комунальному, готельно-ресторанному господарстві. Враховуючи дріб'язковість проектів тут можуть бути задіяні різні механізми підтримки та їх витрати.

ВИСНОВКИ

1. Головне завдання запровадження ефективної системи глобального централізованого фінансування антивуглецевих заходів з глобального антивуглецевого фонду полягає не стільки в прямому покритті витрат, як у мотивації залучення великих обсягів приватного капіталу через різні стимулюючі механізми співфінансування фонду і бізнесу; компенсація фондом відсоткових ставок за кредитами та інше. Такі мотиваційні механізми здатні забезпечити залучення загальних обсягів фінансування у 2-3 рази.

2. Варіанти поєднання механізмів фондової підтримки і типів проектів енергоконверсії передбачають широкий вибір варіантів рішень. В одних регіонах, країнах можуть бути застосовані одні механізми, в інших – інші. Конкретні варіанти визначають з урахуванням можливостей та пропозицій потенційних виконавців проектів, тендерних можливостей визначення фінансування та вибору виконавців і їх проектних пропозицій. Робота в цій сфері може проводитись аналогічно, як це робиться із застосуванням кіотських механізмів.

Список використаних джерел

1. Межправительственные, не правительственные и финансовые организации, занимающиеся вопросами охраны окружающей среды. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ref.rushkolnik.ru/v59380/?page=3>

2. Международные организации. Конференция ООН по окружающей среде и устойчивому развитию (1992) и направления развития цивилизации в XXI в. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.mserschoolkush.narod.ru/pchelka/book/eco_sga/2_5_37.htm

3. Принципы ответственных инвестиций. Отчет секретариата о результатах 2007 года. Внедрение, оценка и руководство. Финансовая инициатива программы организации ООН по окружающей среде (ЮНЕП). [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.unpri.org/report07

4. Lorrae van Kerkhoff, Imran Habib Ahmad, Jamie Pittock, Will Steffen. Designing the Green Climate Fund: How to Spend \$100 Billion Sensibly. / Environment, May-June 2011. / [Electronic Resource] – Mode of access: <http://www.environmentmagazine.org/Archives/Back%20Issues/2011/May-June%202011/green-climate-fund-full.html>

5. Фінансування заходів по енергозбереженню від надходжень від податку на двоокис вуглецю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456789/576/1/Masliukivska_Finansuvannia%20zakhodiv.pdf

6. Французский экологический фонд – уникальный опыт. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ambafrance-by.org>

7. Герасимчук И. Экологическая практика транснациональных корпораций. Москва. 2007. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.wwf.ru/data/pub/gerasimchuk.pdf>

8. Длуголески Э., Лафельд С. Изменение климата и финансовый сектор: перспективы деятельности // Совместный доклад Allianz Group и WWF International. - М.: WWF, Allianz Group, 2006. – 60 с.
9. Герасимчук И., Илюмжинова К., Шорна А. Чистая выгода для России: преимущества ответственного финансирования. Доклад Программы по экологизации рынков и инвестиций WWF // Под ред. И. Герасимчук, К. Илюмжиновой и А. Шорна. - М.: Франкфурт-на-Майне – Йоханнесбург: WWF, 2010.
10. Левандівський О.Т. Інструменти фінансово-економічного регулювання природокористування та відтворення природних ресурсів [Електронний ресурс]. / О.Т.Левандівський – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2010_1/91.pdf
11. Полонская Ю. Российский финансовый сектор в низкоуглеродном мире: на пороге перемен. // «Проектное финансирование – International and russian project finance» № 1-2 (001-002) 2010. – 60 с.
12. Green Climate Fund / [Electronic Resource] – Mode of access: <http://gcfund.net/home.html>
13. Fifth Meeting of the Board. Green Climate Fund. / [Electronic Resource] – Mode of access: <http://gcfund.net/documents/board-meeting-documents.html#464>
14. Purvis N., Stevenson A. Rethinking Climate Diplomacy. New ideas for transatlantic cooperation Post-Copenhagen [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://www.gmfus.org/brusselsforum/2010/docs/BF2010-Paper-Purvis-Stevenson.pdf>.
15. Green Climate Fund Board meeting concludes after lively exchanges. TWN Info Service on Climate Change (Mar13/02) / [Electronic Resource] – Mode of access: <http://www.twinside.org.sg/title2/climate/info.service/2013/climate130302.htm>